א א מיי׳ פ״ל מהלכות

עשין ד טור ש"ע א"ח סי

מרפח סעיף ח: ב מיי שם הלכה מ

יוש"ע שם סעיף מוש"ע או

:סמג שם

ד ד מיי׳ פ״ב מהלכות

ה [מיי' פ"ה מהלכות תעניות הלכה ה ועי' מ"מ טור ושו"ע או"ח סימן

מרפו סעי׳ בו:

תמרים הלכה ב: ה [מיי' פ"ה מר

מגילה הלכה ד סמג

מסורת הש"ם

ל) יבמות יג :. ב) ועי׳ תום׳ יו) יצמומי גג, טן נעי מוט זבחים פט. ד"ה מנלן וכו' מה שהקשו בסוגיא דהכא והניחו בקושיא], ג) [לקמן ד. יט.], ד) מו״ק ג: גיטין לו: עדיות פ״ל מ״ה ע״ו לו.. קורין בי"ד הרי הכל בכלל תו היכי משכחת י"ה י"ב י"ג אלה שהכפרים ד:], 1) [גי' רי"ף ואימא תריסר ותליסר י"ג זמן כו' נתנו להן חכמים רשות להקדים וגי׳ כח"ם ח"ר שמוחל בר קריאתה ליום הכניסה יום שני בשבת ילחק י"ג זמן כו"], ח) תענית ילחק י"ג זמן כו"], ח) תענית יד: ע"ש, ע) [ע"ב], יד: ע"ש, ב) [לקמן ד:], כ) [לסתר ט], שלפני י"ד או חמישי בשבת שהוא יום כניסה שהכפרים מתכנסין ל) ול"ל אחריסו. מ) וועי לעיירות למשפט לפי שבתי דיניו

רש"י בכורות ל ד"ה תיתין,

תורה אור השלם לְקַיֵּם אֶת יְמֵי הַפָּרִים הָאֵלֶה בְּוְמַנֵּיהֶם כַּאֲשֶׁר עליהם מרדכי היהודי ואסתר המלכה ור קימו על נפשם ורקימו על נפשם ורעם דברי הצמות וועקתם: אסתר ט לא 2. קימו וְקבְּלוּ הַיְּהוּדִים עליהם ועל ורעם ועל בל הנלוים עליהם ולא בל הנלוים הָאֵלָה הַיַּמִים וְכִזְמַנָּם בְּכָּל בכתבם שָׁנָה רְשָׁנָה:

3. כַּיָּמִים אֲשֵׁר נָחוּ בָהֵם מאויביהם היהודים ימי משְׁתָה וְשִׁמְּהָה ימיִגון לְשִׁמְחָה וּמַאַבֶּל לְיוֹם טוֹב לְעֲשׁוֹת אוֹתָם ימֵי משְׁתָה וְשִׁמְּחָה ימִשְׁלוֹחַ מְנוֹת אִישׁ ומחווח לרטהו

גליון הש"ם

מתני' אלא שהכפרים כו'. עיין מדרש תנחומה פרשת ברחשית פי' חדש ל דיני הכניסה: ולא יטבור בתיב. בההיא לקמן דף ה ע"א:

רבינו חננאל פרק ראשון: מגילה נקראת מגילה נקראת בי"א בי"ב ביין ובטיו ולא יותר. כתייב קרא בי"ד ובט"ו. והני כולהו מנא לן. ואמרינן כדבענן מנא קן. האמויקן כו בענן למימר לקמן, חכמים הקילו על הכפרים שיהיו מקדימין ליום הכניסה יקוריז בי"א ובי"ב ובי"ג. ירוש יום הכניסה, יום פירוש יום הכניסה, יום בני הכפרים בכרכין כדי שיתפללו בציבור ויקראו בספר תורה, וביום ויקראו בספר תורה, וביום שנכנסין מספקין מים ומזון לאחיהם שבכרכים. ואם חל להיות י״ד ביום ג׳ התירו לכפרים לקרוא את "ד ברביעי קורין הכפרים וקורין ביום חמישי שהוא "א לחדש. הקילו עליהן . מפני שמספקין מים ומזון ר׳ מפני קריאת המגילה, . אינז יכוליז לבוא ביום ה׳ [יום] י"ד ויום ט"ו שהן תקנת אנשי כנסת

יושבין בעיירות בשני ובחמישי כתקנת

עזרא (ב"ק דף פב.) והכפרים אינן

בקיאין לקרות ולריכין שיקראנה להם

חכמים להתאחר ולבא ביום י"ד

ופעמים שיום הכניסה בי"ג ופעמים

שהוח בי"ח: חל חרבעה עשר להיום

בערב שבת עיירות ומוקפין חומה

קורין בו ביום. שאין קריאת המגילה

בשבת גזירה שמא יטלנה בידו". וא"ת

יאחרו המוקפין עד אחר שבת הוה

ליה ט"ז ואמר קראי ולא יעבור: חל

להיות אחר שבת כפרים מקדימין

ליום הכניסה. דהוה ליה י"א. וטפי

לא משכחת לה יום הכניסה שלפני

פורים מוקדם לו דמיום הכניסה

ליום הכניסה לא מקדמינן: גמ'

ה"ג מנלן מנלן כדבעינן למימר לקמן

וכו'. והכי פירושה מנלן די"ה וי"ב

וי"ג חזו להרייה די"ד וט"ו הוא דכתיב

בהרא והא מהדר גמרא מנלו בחמיה

האי לאו חובה היא אלא חכמים

הקילו עליהן כדבעינן למימר לקמן:

כדי שיספקו. שיהו פנויין ביום פורים

להספיק לורכי סעודת פורים לבני

העיירות: אנן הכי קאמרינן. אנן

מכדי. מדהקילו חכמים על הכפרים

להקדים על כרחך אנשי כנסת הגדולה

שתיקנו בימי מרדכי ואסתר את שמחת

הפורים וקריאת המגילה כולהו הני

זימני תקון ונתנו רשות לקרות:

דתי סלקת דעתך. י״ד וט״ו תקון

הכתובין במגילה ותו לא: היכי אתו

פשיטה הינהו מקון. וכיון דחינהו

תקון ודאי רמזינהו במגילת אסתר

היינו דמיבעיא לן היכא רמיזא ומנלן:

לגופיה. לי"ד וט"ו המפורשין בספר:

לימה הרה. את ימי הפורים האלה

בומן דמשמע בומן המפורש להם:

וחכתי מיבעי ליה. החי דנקט זמנים

לשון רבים: זמנו. של מוקפין לחו

כומנו של פרזים דאי כתוב בזמן הוה

משמע זמן אחד לשניהן אי בעו

ליקרו בארביסר ואי בעו ליקרו

הגדולה ותיקנו הם י"א ר"ב וי"ג לבני הכפרים, והא אין בית דין יכול לבטל דברי בית דין חבירו וכוי. ופרקינן הגי נמי מסורת היה בידם על פה כי אנשי כנסת [הגדולה] תיקנום. מדכתיב לקיים את ימי הפורים האלה

והתירו להקדים בתמיה:

דבתרייהו ועקרו תקנתא

דמיבעיא לן

רבנן.

מנלן הכי קאמרינן:

מבני העיר

ולא הטריחום

מגילה נקרחם בי"ח וכו'. פעמים בוה ופעמים בוה ולקמן

מפרש ואזיל: לא פחום ולא יותר. לא פחות מי"א ולא יותר מט"ו: מימות יהושע. בגמ"ש מפרש לה: אלא שהכפרים מקדימין ליום הכניסה. כלומר מאחר שהמוקפין קורין בט"ו ושאין מוקפין

מגילה ZOKOKOKOKOKOK

הנס בו היה: ימים לימים. לעיל

מיניה כתיב י"ד וט"ו ישמחו וכתיב

כימים אשר נחו בהם היהודים וגו'

והוה ליה למיכתב ימים אשר נחו

מוסף רש"י ברכין. כל כרך אינו אלא מקום שווקין, שנכנסים שם מכל לד, וגדול יותר מעיר (לקמן ג: -(:אק רבינו חננאל (המשר) בזמניהם, ולא כתיב זמן, . או זמנם דמשמע זמנו של פרזון לא הוא זמן של בז פרוון לא הוא זכון של בן כרך, אלא כתב זמניהם. דייקינן מינה כי זמנים הרבה תיקנו להם חכמים והן י"א וי"ב, שני ימים כנגד י"ד וט"ו, אבל י"ג כנגו ידי וטיו, אבי ידי לא צריך קרא לרבוייה דהוא זמן קהילה לכל. ולא יתכז לומר י"ו וי"ז. ר כתיב ולא יעבור. כלומר מי הפורים אחר יום ט״ו. "שמואל בר' נחמני שלוחין: דייק מכימים. לרבות אחד י עשר ושנים עשר כוי עשר ושנים עשר כר. ואידך כימים לדורות הוא דכתיב, כלומר כמו הימים אשר נחו בהם, עשו אותם נמי פורים. אמר אותם נכוי פורים. אמו ר' יוחנן משנה זו מגילה נקראת בי"א בי"ב וכרי שנעשית סתומה, דברי ר' עקיבא הן, אבל חכמים אומרים אין קורין אותה אלא בזמנה, והן י״ד וט״ו בלבד. ואותבינן עלה מיהא דתניא אמר יהודה אימתי קוריז בי״א בי״ב בי״ג בזמן שהשנים כתיקנן, כלומר בזמן שאין שם שמד להתבלבי חשבון השנים, וישראל שרויין על אדמתן, אבל עתה אע״פ כי בזמן השנים כתיקנן, הואיל ומסתכלין בה אין קורין אותה אלא רזמוה ר׳ אותה אלא בזמנה. יהודה אליבא דמ יהודה אליבא דמנו. יהודה אליבא דמאן, אי נימא אליבא דר׳ עקיבא אפילו בזמן הזה קורין אותה בי"א ובי"ב י. . ובי"ג, והא תקנת אנשי ובי"ג, והא תקנת אנשי כנסת הגדולה הן, אלא ודאי ר' יהודה אליבא דרבנן ובזמן שהשנים כתיקנם וישראל שרויין י אדמתן מיהא קורין י אוכות כייזא קו יי״א בי״ב. תיובתא וחנן. איכא דאמרי א ר' יוחנן זו המשנה דברי ר' עקיבא הן, ובר ו עקבא ה אבל חכמים אומרים בזנ הזה הואיל ומסתכלין בה, האביונים מסתכלים בקריאת המגילה, כי בעת , קריאת המגילה מחלקין מעות פורים לעניים

ומשלחין להם מתנות. אין

בי״ד. והאי ^כ) שאמר גאון ז״ל כך אנו שוניז

ישראל להעמיד דתותיהן ואין עליהן סכנה, [אבל

בחמיסר: זמניהס דומיא דומנס. רבויא דדרשינן לקרא לייתורא דיו"ד וה"א דומיא דעיקר הזמן דנפקא לן מומנס הוא דקא מרבה דומיא דידהו: זמן קהלה לכל היא. הכל נקהלו להנקם מאויביהם בין בשושן בין בשחר מקומות כמו שכתוב בספר הלכך לה לריך קרה לרבויי שיהא ראוי לקרייה דעיקר

דמשמע הם הם ימים אשר נחו מאי כימים לרבות שנים אחרותם כדוגמתן: לדורות הוא דכתיב. להכי שייך לישנא דקרא כימים כלומר יעשו לדורות י"ד וט"ו כאשר היה בימי הנס ימים אשר נחו בהם הלכך לא איכא לרבויי מהכא שנים אחרים: זו דברי ר' עקיבת. הכי גמיר רבי יוחנן מרביה דמתני' ר"ע אמרה: **ססומסאה**. הרבה סתם משנה סתם ר' שהו דברי ר׳ עקיבא. וי״מ סתומתאה כל הסתומין תלמידיו היו כדאמר בסנהדרין (דף פו.) סתם משנה ר"מ סתם תוספתה ר' נחמיה סתם ספרא רבי יהודה וכולהו סתומתאי אליבא דר' עקיבא אך קשה בעיני לפרש כן שתלינו בכמה מקומות בשם ר"ח בר' יוסי סתומתאה רבי מנחם בר רבי יוסי סתומתאה לקמן בפרק בני העיר (דף כו. מי): **חימתי.** הקילו חכמים על הכפרים: בומן שהשנים כחיקנן. שהשנים מתעברות על פי בית דין והחדשים המקדשין בבית דין שולחין שלוחיהן להודיע אימתי הוקדש ניסן מועדים ע"פ ועושיו כשברויין על אדמהם. והשלוחין מגיעין עד הפסח לקנה ארץ ישראל: אבל בומן הוה. שפסקו כל אלה וישראל נפרדו ולא יגיעו שלוחי ב"ד אללם הכל לופין למקרא מגילה ואומרים יום י"ד באדר קרינן המגילה נשארו לאדר ט"ו יום וט"ו של ניסן עושין פסח ואם תקדים קריאתה יעשו פסח לסוף שלשים יום של קריאה ונמלאו אוכלין חמץ בימים אחרונים (ביום) של פסח: בומן הוה נמי חיתה להה מקנתה. דהה רבי עקיבא בומן הוה [הוה] במתני׳ דמקדימין: אלא לאו אליבא דרבנן. דהוו מקמי ר"ע אמרה: מיהא קרינן. אלמא רבנן נמי דרשי זמן זמנס זמניהם: איכא דאמרי אמר רבה זו דברי ר' עקיבה סחימחהה. ולא גרסינן להאי לישנא דדריש זמן זמנם זמניהם דהא רבנן דפליגי עליה נמי דרשי ליה אלא שהחמירו לאחר חורבן משום דמסתכלין בה: **קשיא דר"י**. דהא ברייחא דלעיל אדר׳ יהודה דמתני׳ כדמפרש ואזיל:

נקראת ¢בי"א בי"ב בי"ג בי"ד במ"ו לא פחות ולא יותר ״כרכין המוקפין חומה מימות יהושע בן גון קורין במ"ו יכפרים ועיירות גדולות קורין בי"ד •גאלא שהכפרים מקדימין ליום הכניסה כיצד חל להיות י"ד בשני כפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום ומוקפות חומה למחר חל להיות בשלישי או ברביעי כפרים מקדימין ליום הכניסה ועיירות גדולות קורין בו ביום ומוקפות חומה למחר חל להיות בחמישי כפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום ומוקפות חומה למחר חל להיות ע"ש כפרים מקדימין ליום הכניסה ועיירות גדולות ומוקפות חומה קורין בו ביום חל להיות בשבת כפרים ועיירות גדולות מקדימין וקורין ליום הכניםה ומוקפות חומה למחר חל להיות אחר השבת כפרים מקדימין ליום הכניםה ועיירות גדולות קורין בו ביום ומוקפות חומה למחר: גב' מגילה נקראת בי"א מגלן מנלן כדבעינן למימר לקמן מחכמים הקילו י על הכפרים להיות מקדימין ליום הכניםה כדי שיספקו מים ומזון לאחיהם שבכרכים אנן הכי קאמרינן מכדי כולהו אנשי כנה"ג תקנינהו דאי ס"ד אנשי כנה"ג י"ד ומ"ו תקון אתו רבנן ועקרי תקנתא דתקינו אנשי כנה' והתנן סיאין ב"ד יכול לבמל דברי ב"ד חבירו אא"כ גדול ממנו בחכמה ובמנין אלא פשימא כולהו אנשי כנה"ג תקינו היכא רמיזא ∘אמר רב שמן בר אבא א"ר יוחנן אמר קרא ילקיים את ימי הפורים האלה בזמניהם זמנים הרבה תקנו להם האי מיבעיא ליה לגופיה א"כ לימא קרא זמן מאי זמניהם זמנים מובא ואכתי מיבעי ליה יזמנו של זה לא כזמנו של זה א"כ לימא קרא זמנם מאי זמניהם שמעת מינה כולהו אימא זמנים מובא זמניהם דומיא דזמנם מה זמנם תרי אף זמניהם תרי ואימא תריסר ותליסר "כדאמר רב שמואל בר יצחק הי"ג זמן קהילה לכל היא ולא צריך לרבויי הכא נמי י"ג זמן קהילה לכל היא ולא צריך לרבויי ואימא שיתמר ושיבמר 20ולא יעבור כתיב ור' שמואל בר נחמני אמר

אמר בהם ישר נחו בהם היהודים ימים כימים לרבות י"א וי"ב ואימא תריםר ותליםר אר"ש בר יצחק י"ג זמן קהילה לכל היא ולא צריך לרבויי ואימא שיתםר ושיבםר ולא יעבור כתיב ר"ש בר נחמני מ"ט לא אמר מבזמניהם זמן זמנם זמניהם לא משמע ליה ורב שמן בר אבא מ"ט לא אמר מכימים אמר לך ההוא לדורות הוא דכתיב אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן זו דברי ר"ע סתימתאה דרריש זמן זמנם זמניהם אבל חכ"א אין קורין אותה אלא בזמנה מיתיבי א"ר יהודה ₪אימתי בזמן שהשנים כתיקנן וישראל שרויין על אדמתן אבל בזמן הזה הואיל ומסתכלין בה אין קורין אותה אלא בזמנה רבי יהודה אליבא דמאן אילימא אליבא דר"ע אפילו בזמן הזה איתא להאי תקנתא אלא לאו אליבא דרבנן ובזמן אליבא במאן אילימא אליבא ברבין ובזמן שהשנים כתיקנן וישראל שרויין על אדמתן מיהא, קרינן תיובתא דרבי יוחנן תיובתא א"ד, אמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן זו דברי ר"ע סתימתאה אבל חכמים אמרו בזמן הזה הואיל ומסתכלין בה אין קורין אותה אלא בזמנה תניא נמי הכי אמר רבי יהודה אימתי בזמן שהשנים כתיקנן וישראל שרויין על אדמתן אבל בזמן הזה הואיל ומסתכלין בה אין קורין אותה אלא בזמנה רב אשי קשיא ליה דר' יהודה אדר' יהודה ומוקים

בזמן הזה שמסתכנין ישראל בדתיהם] אין קורין אותה אלא בזמנה. אבל אנו כך שנינו. תניא נמי הכי [וכרי].